అతుకుల బ్రతుకులు

రవి సావిట్లోకి వచ్చేశాడు. వసంత యేదో మాట్లాడపోయి తడబడుతూ ఆగిపోయింది రవి వంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ. రవి కూడా అనుకోకుండా వక్కసారిగా వసంత ముఖంలోకి చూసి, తలవంచుకుని గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. వసంత వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయి అన్నం పెట్టాను రమ్మనమని సుజాతతో కబురు పంపించింది. వచ్చీరాని మాటలతో సుజాత రవి యెదుట నిలబడింది.

వసంతను పదేళ్ళ నుంచి బాగా యెరుగును రవి. వసగత జీవితంలో వస్తూవున్న కష్టసుఖాల్లోఅంతో యింతో రవి కూడా తప్పని సరిగా భాగం పంచుకుంటూనే వున్నాడు. రవి దృష్టి వసంతపట్ల ఒక విధమైన కరుణాజాలి. వసంత భర్త ఆసుపత్రిలో క్షయరోగంవలన చనిపోయాడని వార్త వచ్చిననాడు కడుపుతోవున్న వసంతను యే విధంగా కాపాడాడో అంతా రవికి కళ్ళకు కట్టినట్లు కనిపిస్తూ వుంటుంది. తర్వాత తన యింటికి వసంత, కూతురితో సహా యెలా వచ్చిందీ, వాళ్ళిద్దర్నీ చూస్తూ, తన తల్లి తనను పెళ్ళిచేసుకోమని పోరటం, ఆమె మంచంలో ఆ ఆవేదనతోనే చనిపోవటం వక్కొక్కటీ రవికి జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి.

భోజనం ముందర చొరవచేసుకుని "రవీ, నువ్వేమొ యెట్లాగో వుంటున్నావు. నా కేమి అర్ధంకావటంలేదు. పెద్దదయిన తల్లి మనల్ని యెన్నాళ్ళు అంటిపెట్టుకుంటుంది చెప్పు. నువ్వు విచారపడితే యేం లాభం. ఏదో మనస్సుకు ధైర్యం తెచ్చుకుని మెలగాలి కాని. మీ అమ్మ యేమంటూవుండేదో జ్ఞాపకం వుందా..." అంటూ నాలిక కరుచుకుంది వసంత.

రవి వసంతవైపునకు తిరిగాడు. కాని యేమి సమాధానం చెప్పకుండానే వక్కక్షణం చూసి లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

సుజాత రవి వెంట వుంటూవుంటుంది. రవి యింటికి రావటం క్షణం ఆలస్యమైనాసరే. మామ యేడి అంటూ సగం సగం అక్షరాలతో వాక్యాన్ని

పూర్తిచేస్తుంది. తన వళ్ళో కూర్చోపెట్టుకుని రవి, గులాబిపూలు సుజాత తల్లో పెట్టుతూవుంటే, గది తలుపుచాటుని నుంచి వసంత చూస్తూ, లోపలికి వెళ్ళి కడుపార యేడ్చేది. కాని తన యేడుపు, క్షోభ రవికి తెలియకూడదని రవి దగ్గరకు వచ్చేటప్పుడుమాత్రం చిరునవ్వుతో వస్తూవుండేది. ఎంత కుంగిపోయి వున్నా సరే రవితో మాట్లాడుతున్నంతసేపు యేదో తనకు తెలియని సుఖాన్ని అనుభవించేది వసంత. వసంతకు రవిని రవి అంటూ పిలవటం మొదటినుంచి అలవాటే. కాని యిప్పుడిప్పుడే రవి అని పిలవటం వసంతకు యేదోగా అనిపిస్తోంది. అదివరకు కంటె రవి ఆంతరంగిక విషయాల్లో వసంత చూపిస్తున్న శ్రద్ధకు రవికి ఆశ్చర్యంగానే వుంది.

సుజాత క్రమక్రమంగా "మామయ్యా! నేనుకూడా బజారు వస్తాను అంటూ మారాము చెయ్యటం మొదలుపెట్టింది. రవి సుజాతను బజారు వెంట తీసుకుపోతూవుంటే. "మేనకోడల్ని వెంటపెట్టుకుని వెళుతున్నారు. బాగానే ఉంది" అని యేదో వికటంగా అనటం చాలా కటువనిపించింది రవికి. నిజానికి వసంతకు, రవికివుండే బంధుత్వము యేమిటో చాలా మందికి తెలియదు. రవికిగాని, వసంతకుగాని యీ విషయము విప్పిచెప్పే అవసరముకాని, సావకాశముకాని లేకపోయింది. ఎప్పుడైనా, యెవరైనా మీ తమ్ముడు యింకా యింటికిరాలేదే అని వసంతను అడిగేటట్లయితే వసంత గుండెల్లో రైళ్లు పరుగెత్తినట్లయ్యేది.

ఆనాడు రాత్రి తొమ్మిదిన్నర దాటినతర్వాత రవి యింటికి వచ్చాడు. అప్పటికి సుజాత గాఢనిద్రలో వుంది. వోరవాకిలిగా వేసివున్న తలుపుదగ్గర కునుకుతీస్తూ వసంత కూర్చుని వుంది. రవి మెల్లగా తలుపుతెరచి సూటిగా గదిలోకి వెళ్ళి పడుకున్నాడు. వసంత కునుకుపాట్లు పడుతూ పదిన్నరదాకా అట్లాగే వుండిపోయింది. హఠాత్తుగా మెలుకవ వచ్చి గదివైపుకు చూసింది. మంచంమీద ప్రశాంతంగా పడుకునివున్న రవినిచూసి ముగ్ధురాలయిపోయింది వసంత. అట్లాగే చూస్తూ నిలబడిపోయింది క్షణంసేపు. రెండుసార్లు పిలిచినా రవి పలకలేదు. కొంచెం దగ్గరకు వెళ్ళింది. రవి ప్రక్కలో మెసులుతున్నాడు. వసంత త్రుళ్ళిపడి ఆ గదిలోంచి వెళ్ళిపోయింది.

వసంతకు తన జీవిత గమనాన్ని తాను అనుకుంటున్నట్లు సాగించలేక పోతానేమోననే భయం యిప్పుడిప్పుడే కలుగుతోంది. ఆనాడు తన భర్త పోయినట్లు తెలియటం ఆమెకు వక పెద్ద దెబ్బగా పరిగణించలేదు. తన భర్త యెప్పుడో వకప్పుడు తన కళ్ళయెదుటే కళ్లుమూసేస్తాడని వసంతకు బాగా తెలుసు. ఆసుపత్రిలో చేరినప్పటినుంచి తన భర్త జీవిస్తాడనే ఆశ పోనే పోయింది. దానిని డాక్టర్లు ధృవపరిచారు కూడ. ఇక వసంతకు తన జీవితంలో మిగిలిన సుఖం అల్లా తనకు కలుగబోయే సంతానమే అని గట్టిగా తెలుసుకున్నది. తన ఆరోగ్య విషయంలో శ్రద్ధ వహిస్తున్నప్పుడల్లా, తన భర్త ఆరోగ్య విషయంలో అంత శ్రద్ధ వహించలేక పోయాననేమో అనే ఒక బాధ ఆమెకు అప్పుడప్పుడూ కలుగుతూ వచ్చేది. కాని తన చేతుల్లోంచి జారిపోయింది. ఆసుపత్రినుంచి వసంత బైటకు వస్తున్నప్పుడు, తన భర్త అయాసంగా మంచం మీదనుంచి లేవబోవటం, నర్సు వారించటం వసంత మరువలేని దృశ్యాలు. వసంత రెండు చేతుల్తో భర్తకు నమస్కరించి ఆసుపత్రి గది బైటకువచ్చి బావురుమనటం, డాక్టరు అక్కడ నిలవలేక వెళ్ళిపోవటం, నర్సు యెందువల్లనో కళ్లు తుడుచుకుని వెళ్ళిపోవటం వసంత మరవలేదు. ఆనాడే ఆఖరి చూపని వసంత మనస్సులో అనుకుంది. కాని ఆమెకు ఒక్క కోరిక మాత్రం లేకపోలేదు-కన్న సంతానాన్ని భర్తకు చూపిద్దామని. ఒక్కసారి గట్టిగా యేడ్చి తన హృదయావేదన తగ్గించుకుందామని, తన మనస్సులో వున్నటువంటి కోర్కెలు యేవేవో ఆఖరిసారిగా భర్తతో చెప్పాలని అనుకుంది. కాని వసంతకు ఆ అవకాశము దొరకనే దొరకలేదు.

ఆనాడు నొప్పులు పడుతోంది. ఆసుపత్రినుంచి ఒకతను గబగబ వచ్చి యేదో యింట్లో చెప్పిపోయాడు. అంతే! తర్వాత, ఆసుపత్రినుంచి మళ్ళీ యేవిధమైన కబురురాలేదు. పన్నెండురోజులు పోయిన తర్వాత, భర్త స్వర్గస్థుడయ్యాడని వసంతకు నెమ్మదిమీద తెలియచేశారు. ఒక్కసారిగా పసిపిల్లను వళ్ళో పెట్టుకుని పెద్ద పెట్టున యేడ్చింది. వసంత గుండెమీద నిప్పుల కుంపటిలాగ నిలబడిపోయిన భర్త అస్తిత్వము ఆ యేడుపుతో పోయింది.

క్రమక్రమంగా వసంత ఒంటరిదై పోయింది. చివరకు తన సంతానం తప్ప తన వాళ్ళని చెప్పుకోనేవాళ్లు యెవ్వరూ లేకపోయారు. చివరకు రవి తల్లే శరణ్యాం అయింది. రవి తల్లి పిలుస్తుంటే కాదనటానికి గల కారణాలు వసంతకు యేమీ కనిపించలేదు. పైగా తాను వంటరిగా నిర్వహించుకోగల తాహతు వుందని తనకు నమ్మకంలేదు. కాలగమనంతో రవికూడా వంటరిగా అయిపోయాడు. ఇక తన బాధ్యత తెలుసుకోవలసిన అవసరము కలిగింది రవికి. తన బాధ్యత యేవిధంగా నిర్వర్తించుకోవాలో రవికి అర్థంకావటంలేదు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ వసంతలో రవి పట్ల మార్పు బాగా కనిపిస్తోంది. రవి సమాధానాలు వసంతకు కొంతవరకు క్రొత్తగానే కనిపిస్తున్నాయి. అదివరకు వున్నంత చనువుగా రవి వసంతతో మాట్లాడకపోవడం, తానేదో తన గొడవలో వుంటున్నట్లు రవి ప్రవర్తించటం వసంత మనస్సుకు బాగా బాధగానే వుంది. వసంత తన మనస్సులో వున్న మాట చెప్పాలని తాపత్రయ పడుతున్నట్లు కనిపిస్తోంది. కాని యేమి చెప్పాలో అర్థంకావటంలేదు. రవి ఒక్కొక్కప్పుడు యింటికి కూడా రావటంలేదు. సుజాత వకటి రెండుసార్లు "మామయ్యా యివ్వాళ భోజనానికి యింటికి రాలేదే" అని అడిగితే వెతుక్కోకుండా వచ్చిన సమాధానంతో సుజాతను తృప్తిపరిచాననుకునేవాడు రవి. వసంత గట్టిగా అడిగిన ప్రశ్నలకు మౌనమే సమాధానమని వూరుకునేవాడు రవి. రోజు రోజుకు రవిపట్ల వసంత శ్రద్ధ హెచ్చిపోతోంది.

రవి బజారునుంచి యింట్లోకి వస్తూ, సుజాతకు గౌను తెచ్చాను" అన్నాడు వసంత వైపు చూస్తూ.

"రవి" అంటూ గదిలోకి వెళ్ళబోతున్న రవిని ఆపింది వసంత. రవి నిలబడిపోయాడు. వసంత కూడా క్షణంసేపు యేమి మాట్లాడలేదు.

"నేను యీ వూరు వదిలిపెట్టి పట్నం వెళదామనుకుంటున్నాను" అన్నాడు రవి.

వసంత హృదయముమీద కొట్టినట్లయింది. అనుకోకుండా "మేము వస్తాము పట్నము" అంది వసంత.

"అవును మామయ్యా!" అంటూ సుజాత వెంటపడింది.

రవి యేమి మాట్లాడలేకపోయాడు. సుజాతను తీసుకుని గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ ముగ్గురిలోను మార్పు వస్తూవుంది.

"అమ్మాయి పుట్టినరోజు రేపే. సుజాతకు ఆరు గజాల చీరె సరిపోతుంది!" అన్నది వసంత.

నేను తెచ్చిందీ అంతేలే అంటూ చీరెను సుజాతకు అందిచ్చాడు రవి.

"చాలా బాగుంది, మామయ్యా!" అంటూ ఒక్క పెట్టున రవి చేతిలోంచి లాక్కుంది సుజాత.

రవి ఆదొరకంగా సుజాతవంక చూశాడు. సుజాత పమిట సవిరించుకుంటూ తల వంచుకుని గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. సుజాత ఆ కొత్త చీరె కట్టుకుంటుండగా చూద్దామని రవి చాలా సేపటిదాక బైటకు పోలేదు.

"క్రొత్త చీరె కట్టుకున్నావు. మామయ్యకు నమస్కారం చేసిరా అమ్మ!" అంటూ వసంత, సుజాత తల నిమిరింది.

సుజాత తల వంచుకుని రవి ముందర నిలబడింది. సుజాత తల యెత్తటం లేదు. రవి సుజాతను పలకరించటంలేదు. సుజాతకు రవి ప్రవేశపెట్టిన సిగ్గు తప్ప. సహజంగా రవితో మాట్లాడటంలో సిగ్గేమి లేదు. రవి ప్రవర్తన చూసేటప్పటికి తన వయస్సునుపట్టి సిగ్గుపడాలేమో ననిపిస్తోంది సుజాతకు.

"అమ్మాయి సుజాత..." అంటూ పిలుపు వచ్చింది వసంత దగ్గరనుంచి— సుజాత వెంటనే రవి కాళ్ళముందుకు వంగింది.

"సుజాత" అంటూ గట్టిగా రెండు చేతులు పట్టుకుని రవి, సుజాత ముఖంలోకి గట్టిగా చూశాడు. సుజాత పక్కున నవ్వింది, "వదిలి పెట్టు మామయ్యా!" అంటూ. చప్పున రెండు చేతులు వదిలేశాడు.

తన పెళ్ళి విషయంలో యే విధమైన నిర్ణయము యింతవరకు చెయ్యనివాడు, ఒక నిర్ణయానికి వద్దామని త్వరపడుతున్నాడు రవి. సుజాతను ఆ నాటినుంచి యింకో రకపు దృష్టితో చూడటం మొదలుపెట్టాడు. రవి కనిపించినప్పుడల్లా, సుజాత తప్పించుకుని తిరగటం మొదలు పెట్టింది.

ఆ సాయంత్రము గదిలో యెవరూ లేరనుకుని సుజాత లోపలికి వెళ్ళి ఘడియ పెట్టుకుంది. కాని చప్పున లోపల వున్న రవినిచూసి కెవ్వుమని కేక పెట్టింది. సుజాత తలుపు దగ్గరకు పరుగెత్తుకుంటూ వస్తూ, రవి గబగబ లేచి తలుపు దగ్గరకు వచ్చాడు, సుజాత తలుపు తెరిచేటప్పటికి.

వసంత ప్రత్యక్షమయింది ఎదురుగా.

వసంత అదోవిధంగా రవి ముఖంలోకి చూడటం యిదే మొదటిసారి. సుజాతను ఒక్క లాగు లాగి గబగబ సావిట్లోకి గుంజుకుంటూ పోయింది యేవేవో సాధిస్తూను. రవి ప్రాణం చివుక్కుమంది.

ఏ మాటవలన సావిట్లోకి వచ్చాడో గాని "యీ విషయంలో సుజాతను అనాలసిన పనేమి లేదు" రవి గట్టిగా చూశాడు వసంత వైపు.

వసంత యీ మాట వినిపించుకోకుండానే, సుజాతను నిందించటం మొదలుపెట్టింది. రవి నిష్ఫలంగా రెండు మూడుసార్లు ప్రయత్నించాడు వసంతను వారించటానికి. సుజాతకు అప్పటినుంచి వసంతంటే ఒక విధమైన భయం యేర్పడిపోయింది. రవి అంటే వక విధమైన సిగ్గు కూడా ప్రవేశించింది.

వసంత కుర్చీలో కూర్చుని సుజాతకు జడవేస్తోంది. తలుపు తీసుకుని రవి ప్రవేశించాడు. చటుక్కున వసంత కుర్చీలోంచి లేచింది. సుజాత మెల్లిగా క్రిందపడ్డ పూలు యేరుకుని పళ్ళెంలో పెట్టుకుంటోంది. రవి అక్కడే నిలబడి పోయాడు.

వసంత, తానే ముందు కల్పించుకుని "నువ్వేమొ యింట్లో క్షణం వుండటంలేదు. నీతో కొంచెం మాట్లాడుదామన్నా తీరిక కనిపించటంలేదు..." అంటూ ప్రారంభించింది.

"అవును నాకు పనులు వత్తిడి యెక్కువ అయిన మాట నిజమే. అయినా నువ్వేదో ముఖ్యంగా మాట్లాడాలనుకుంటే నేను ఆ మాత్రం తీరిక చేసుకోలేక పోయేవాడినా?" అంటూ రవి యేమిటంటూ ప్రశ్నార్థకంగా వసంత ముఖంలోకి చూశాడు.

"ఆ...ఏం లేదు. ఈ వచ్చే మాఘ మాసంలో నైనా అమ్మాయి పెళ్ళి

చెయ్యాలనుకుంటున్నాను..." వసంత చెప్తూనే వుంది.

సుజాత మెల్లిగా అక్కడినుంచి తప్పుకుంది.

"...అందువలన యేదైనా సంబంధము చూడాలని..." అని అన్నదో లేదో రవి చేతిలో పుస్తకము జారి క్రిందపడింది. విభ్రాంతంగా రవి పక్కసారి వసంతవైపు చూశాడు.

వసంతకు అర్థమయినట్లు రవి కూడా గ్రహించాడు. రవి అక్కడినుంచి చివాలున గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. వసంత, సుజాత దగ్గరకు వెళ్ళింది.

"అమ్మాయి! మనమా కట్నాలు పెట్టలేము. నాన్న లేరు, నువ్వు కాస్త కాపరానికి వెళ్ళి సుఖంగా వుంటూవుంటే చూసి సంతోషిద్దామని నా కోరిక. భగవంతుడు యెట్లా వ్రాసిపెట్టాడో..." అంటూ కంట తడిపెట్టింది వసంత.

సుజాత బిక్కముఖం వేసుకుని తల్లివంక చూస్తూ "అమ్మా!" అంటూ వళ్ళోకి వరిగింది.

రవి గదిలోంచి వస్తూనే వంకెన వుత్తరీయము మెడకు చుట్టుకుని గబ గబ వాకిట్లోకి నడిచాడు.

వసంత, సుజాత విభ్రాంతంగా చూస్తూ నిలబడిపోయారు. రవి కళ్ళల్లో క్రొత్తచీర కట్టుకుని వయస్సు వన్నెతో మెరిసిపోతున్న సుజాత మెసులుతోంది. రవికి ఒక్కొక్కటే జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. సుజాతను పుట్టినప్పటి నుంచి యెరుగును రవి. సుజాతను తన వళ్ళో కూర్చోపెట్టుకుని క్రొత్త గౌను తొడుగుతున్న దృశ్యము రవిని పులకరింపచేసింది. తన చేతుల్తో తాను సుజాతకు బొమ్మలు, గౌను పరికిణీ, వల్లె చీరెలు ఇవ్వటం ఒక్కొక్కటే గుర్తొస్తున్నాయి. సుజాత యిప్పుడున్నంత అందంగా అదివరకు యెన్నడూ కూడా రవికి కనిపించలేదు. ఈనాడు తన హృదయము సుజాత హృదయానికి అతి సన్నిహితము అయింది. ఈనాడు సుజాతమీద కలుగుతున్న ప్రేమకు ప్రత్యేక అర్థము వుంది. తన జీవితను అర్థము సుజాత జీవితంలో ప్రతిబింబిస్తుంది. తన కోర్కెను సాహసించి వసంతను అడిగేద్దామనుకున్నాడు. కాని ధైర్యంచాలటంలేదు. తాను వసంత దృష్టిలో యెలా కనిపించాడో స్ఫురణకు

రాగానే అతను అనేక ఆలోచనల్లో పడిపోయాడు. ఒకసారి స్పష్టంగా వసంతతో చెప్పేద్దామని బయల్దేరాడు కూడ. కాని తాను ఆ విషయాన్ని వసంత ముందర విప్పి చెప్పకూడ దనుకున్నాడు. వసంతకు, తనకు గల సంబంధము ఏమిటో రవికి యీనాటికీ అర్థం కావటంలేదు. కాని సుజాత తన హృదయానికి అతి సన్నిహితం అయిపోవటం వసంత దూరమైపోవటం రవికి చాలా ఆశ్చర్యంగానే వుంది. రవి వుద్రేకంలో యేం చేసినా తన జీవితమంతా బాధపడేవాడే అయితే, వసంత వుద్రేకంలో యేం చేసినా తన జీవితం అంతా అమరశాంతిని అనుభవించేది. ఎవరి మనస్సులో కోర్కెలు వాళ్ళ మనస్సులోనే అణిగిపోయినాయి. మళ్ళీ ఈనాడు యింకో కోర్కె కలిగింది. తన కోర్కె దృష్టిలో సుజాత అతి సన్నిహితం అయిపోయింది. వసంతకు రవిమీద అదివరకున్న దృష్టి లేదు. తనను రవి అర్థం చేసుకోలేదే అనే ఆవేదన వసంతను బాగా పీడిస్తోంది. రవిమీద ద్వేషము, హేయభావము హెచ్చిపోయింది. తాను అనేక విధాల తన మనస్సును రవికి చెపుదామని ప్రయత్నించి విఫలురాలైపోయింది. రవి ఒకవ్వుడు గ్రహించినా కూడా వసంతను తిరస్కరించటమే జరిగింది. వసంత కల్లా యీనాడు రవిని సాధించటమే. అంత కంటె వేరే వుద్దేశం లేదు. సుజాతమీద రవికి కలిగిన అభిప్రాయము వసంత పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నది. అందువలన తన కసి తన కూతురిద్వారా తీర్చుకోవాలని వసంత పట్టుదల. రవి యేం చేసినా పాపం మాత్రం వసంతదే. అది ఆమెకు తెలుసు. కాని ఆపుకోలేని కోర్కెలు—కాని ఆపుకుంది. అందుకనే యీ సాధింపు, పగ.

రోజురోజుకు సుజాత, రవి మధ్య సంఘర్షణ పెట్టటానికి ప్రయత్నం చెయ్యటమే వసంతపని. సుజాత అమాయకురాలు; మామయ్య అంటే ప్రాణం విడుస్తుంది రవి నిస్సహాయుడు; పరిస్థితుల ఆవరణలో చిక్కుకుపోవాల్సిందే. ఎప్పటికైనా యీవిషయంలో సాహసించినా సుజాత నెగ్గిస్తుందనే నమ్మకం రవికిలేదు. పైగా తనకు తీరనిమచ్చ కూడకలుగుతుంది. ఆలోచన తెగక సతమతమయిపోతున్నాడు. ఒకమూల వసంత, తనకూతురికి సంబంధాలు వెతుకుతూనే వుంది.

వీటన్నింటిని అర్థం చేసుకున్న సుజాతకు రవితో తనకు పెళ్ళికాదని ఒక విధమైన అధైర్యము యేర్పడిపోయింది. కాని తల్లిని అడిగే ధైర్యం లేదు. రోజురోజుకు మనస్సుకు అనేక ఆలోచనలు చెలరేగుతున్నాయి సుజాతకు.

రవికి పూర్తిగా అర్థమయి పోయింది వసంత మనస్తత్వము. ఆనాడు సుజాత, వసంత యేవేవో ఘర్షణగా మాట్లాడుకుంటుంటే, రవివచ్చి “నేను యీ సాయంత్రమే పట్నం వెళుతున్నాను’ అని ముభావంగా వూరుకున్నాడు.

“మేముకూడ ఈ సాయంత్రమే లలితమ్మగారింటికి వెళుతున్నాము. ఆమె వరుణ్ణి వెతికి పెట్టింది అమ్మాయికి” అన్నది వసంత. రవివైపు చూస్తూ అతి నిబ్బరంగా.

సుజాతకు ఆ క్రొత్తయిల్లు అంతా అయోమయంగా వుంది. సుజాత న చూస్తూ వసంత కొప్పడుతూ వచ్చింది.

“ఏవమ్మా! మీ అమ్మాయి యేదో విచారంగా వుంటుందెందును ఎప్పు ను” వుండబట్టలేక లలితమ్మ వసంతను అడిగింది.

“మొదటినుంచి ఆ వూరు కదిలి యెక్కడికి వెళ్ళలేదమ్మ. క్రొత్త రు వచ్చేటప్పటికి యేదో అట్లా వుంది” కాని...వసంత తడుముకోకుండా చ్చిన సమాధానికి సుజాత ముఖం చిటచిట లాడించింది.

తన మామయ్యమాట చెప్పేద్దా మనుకుంది సుజాత. కాని తల్లివైపు సేటప్పటికి తన అభిప్రాయము మార్చుకోవటం తప్పినది కాదు.

వసంత ఒకమూల తన కుమార్తె పెళ్ళి విషయంలో చెయ్యవలసిన ప్రయత్నాలన్నీ చేస్తూనేవచ్చింది. పెళ్ళిచూపుల రోజుకూడ వచ్చేసింది. ఆ క్రొత్త చీర కట్టుకుని మల్లెపూల జడ వేసుకుని సావిట్లోకి వెళుతూవుంటే మామయ్యకు నమస్కారం పెట్టటానికి వెళుతున్నట్లనిపించి వులిక్కి పడింది సుజాత. ఎదురు వరసలో వరుడు ఆదుర్దాగా చూస్తున్నాడు. సుజాత తలెత్తి నిశ్చలంగా ఆ వరుణ్ణి చూసింది. ఆతని మూర్తిలో రవి తాండవ మాడిపోయాడు. వసంత ఆ దృశ్యము చూసి మురిసిపోయింది. కాని క్షణంలో ఆమె ముఖంలో విపరీతమైన మార్పు కూడా కనిపించింది.

ఇక పెళ్లి ముహూర్తం ఒకటే అంటూ నిశ్చయం చెయ్యటం వరకు వచ్చింది.

పెళ్ళిచూపులు అయిన నాటినుంచి సుజాతలో వస్తున్న మార్పును చూస్తూవుంటే, వసంతకు భయంగా వుంది. మర్నాడు సుజాతకు జ్వరం కూడ ప్రారంభమయింది. వసంతకు కాళ్లు చేతులు నిలవటంలేదు. ఈ సమయంలో సుజాతను యేమనీ ప్రయోజనం లేదు. జ్వరం హెచ్చిపోతోంది రోజు రోజుకు. వసంత ఆదుర్దా కూడా హెచ్చిపోతోంది. ఆ హెచ్చుగా వున్న జ్వరంలో 'అమ్మా, మామయ్య యెప్పుడు వస్తాడే?' అంటూ కలవరింత కూడా మొదలుపెట్టింది. అక్కడివాళ్లు చాలామంది అడిగారు మామయ్య యెవరూ అంటూ, వసంత తప్పనిసరిగా సమాధానం యివ్వాలసి వచ్చింది. క్రమక్రమంగా సుజాతకు దగ్గుకూడా ప్రారంభమయింది. వసంతకు గుండెమీద కొట్టినట్లయింది. జ్వరంలోనే దగ్గు కూడా తీవ్రరూపం దాల్చింది. వసంత క్రుంగిపోతోంది. అటు జ్వరం తగ్గటంలేదు. ఇటు దగ్గులోను సుగుణం కనిపించటంలేదు. డాక్టర్లు పరీక్షచేసి "ప్రమాదం యేమీ లేదు. కాని తొందరగా యీ స్థితిలోనే పెద్ద ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళ్లితే మంచిది" అన్నారు.

వసంతకు అర్థంకాక యేం జబ్బో అని ఆదుర్దాగా అడిగింది డాక్టర్లను.

క్షయ ప్రారంభదశ అన్నాడు డాక్టరు.

"అమ్మాయి..." అంటూ హఠాత్తుగా కూలబడిపోయింది వసంత.

రవికి టెలిగ్రాం యిచ్చారు. వసంత హఠాత్తుగా చనిపోయిందని, సుజాతకు జబ్బుగా వుందని.

రవి టెలిగ్రాం చూడటంతోనే ఆ బండికే బయలుదేరి వచ్చేశాడు సుజాత దగ్గరకు.

"మామయ్యా!" అంటూ పసిపిల్ల యేడ్చినట్లు యేడ్చింది సుజాత.

"సుజాత, నీకేం భయం లేదులే. నేను వున్నాగా" అంటూ ఆ సాయంత్రం బండికే మదనపల్లి తీసుకువెళ్ళాడు రవి సుజాతను.